

**GENERALNA DYREKCJA DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD
ODDZIAŁ W RZESZOWIE**

Wykonanie raportów o oddziaływaniu na środowisko, wymaganych w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko, dla przedsięwzięcia pn. „Budowa autostrady A-4 na odcinku Rzeszów (węzeł Rzeszów Wschodni) – Jarosław (węzeł Wierzbna), oddzielnie dla odcinków:

- Rzeszów (węzeł Rzeszów Wschodni) – Łańcut od km 581+263,44 do km 596+153,44;
- Łańcut – Jarosław (węzeł Wierzbna) od km 596+153,44 do km 622+463,44”.

SPECYFIKACJE TECHNICZNE

P - 50.20

**RAPORT O ODDZIAŁYWANIU PLANOWANEGO
PRZEDSIĘWZIĘCIA DROGOWEGO NA ŚRODOWISKO,
SPORZĄDZANY W RAMACH PONOWNEJ OCENY
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	69	
2.	WYMAGANIA DLA PROJEKTOWANEJ INWESTYCJI – NIE DOTYCZY ..	70	
3.	MATERIAŁY WYJŚCIOWE, POMIARY, BADANIA, OBLICZENIA I EKSPERTYZY ..	70	70
4.	WYKONANIE OPRACOWAŃ PROJEKTOWYCH.....	70	
5.	KONTROLA JAKOŚCI OPRACOWAŃ PROJEKTOWYCH	74	
6.	OBMIAR OPRACOWAŃ PROJEKTOWYCH	74	
7.	ODBIÓR OPRACOWAŃ PROJEKTOWYCH	74	
8.	PŁATNOŚCI	75	
9.	PRZEPISY ZWIĄZANE	75	

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot Specyfikacji technicznej

Przedmiotem niniejszej Specyfikacji Technicznej (ST) są wymagania dotyczące wykonania i odbioru opracowań projektowych przewidzianych do wykonania w ramach dokumentacji projektowej wymienionej w pktcie 1.1. ST P-00.00 „Wymagania ogólne”.

1.2. Zakres stosowania Specyfikacji technicznej

Niniejsza Specyfikacja Techniczna stanowi obowiązujący dokument przetargowy i umowny przy zleceniu i realizacji następującego opracowania projektowego:

- P-50.20 – Raport o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia drogowego na środowisko sporządzony w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach Umowy na wykonanie dokumentacji projektowej wymienionej w pktcie 1.1. ST P-00.00 „Wymagania ogólne”, należy wykonać raporty o oddziaływaniu na środowisko, wymagane w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko, dla przedsięwzięcia pn. „Budowa autostrady A-4 na odcinku Rzeszów (węzeł Rzeszów Wschodni) – Jarosław (węzeł Wierzbna), oddzielnie dla odcinków:

- Rzeszów (węzeł Rzeszów Wschodni) – Łańcut od km 581+263,44 do km 596+153,44;
- Łańcut – Jarosław (węzeł Wierzbna) od km 596+153,44 do km 622+463,44”.

Szczegółowo kilometr należy dostosować do kilometrażu wg. projektu budowlanego autostrady.

Dla w/w odcinków autostrady A-4 objętych zamówieniem uzyskano 2 decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pn.: Budowa autostrady A-4 na odcinku Rzeszów – Przeworsk – Korczowa, km 580+742,87 – 668+837 i Budowa drogi ekspresowej Nr S-19 od początku projektowanej obwodnicy Sokołowa Małopolskiego km 448+086,12 (istn. DK 19) do Węzła Rzeszów Wschodni – A-4/S-19 (wspólny przebieg) od Węzła Rzeszów Wschodni do Węzła Rzeszów Zachodni – S-19 od Węzła Rzeszów Zachodni do Węzła Świlcza km 4+947,99 – długości 35,5 km, wraz z budową drogi krajowej nr 19 na odcinku od Węzła Rzeszów Wschodni do istniejącego ronda w m. Załęże – długości 4,8 km

Dla wymienionego zadania opracowywane są projekty budowlane. Ich ukończenie planowane jest do końca 2009r. Dla odc. autostrady w. Rzeszów Centralny w. Rzeszów Wschodni został już opracowany raport oddziaływania na środowisko na etapie projektu budowlanego.

Dla w/w przedsięwzięcia wydane zostały Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach z rygorem natychmiastowej wykonalności.

Wykonany raport powinien spełniać wymogi art. 67. Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3.10.2008r. (Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227), wymogi wynikające z Dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie wpływu przedsięwzięć na środowisko, a także Zarządzenia nr 17 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 11.05.2009r. w sprawie stadiów i składu dokumentacji projektowej dla dróg i mostów w fazie przygotowania zadań oraz umożliwić Zamawiającemu uzyskanie decyzji o zezwoleniu na realizację / pozwoleniu na budowę.

Przedmiot zamówienia planowany jest do współfinansowania ze środków UE. W związku z tym na etapie procedury o wydanie wymienionych decyzji, Zamawiający wystąpi z wnioskiem o ponowne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko.

1.3. Określenia podstawowe

Użyte w ST wymienione poniżej określenia należy rozumieć w każdym przypadku następująco:

1.3.1. Analiza porealizacyjna – w analizie porealizacyjnej dokonuje się porównania ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i w decyzjach o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10 i 14 Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a w szczególności ustaleń dotyczących przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz planowanych działań zapobiegawczych z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi dla jego ograniczenia. Wynik analizy porealizacyjnej stanowi podstawę do:

- podjęcia ewentualnych dodatkowych działań ochronnych,
- wyznaczenia zasięgu obszaru ograniczonego użytkowania.

1.3.2. Działania ograniczające - zespół działań mających na celu minimalizację negatywnych oddziaływań związanych z realizacją planowanego przedsięwzięcia.

1.3.3. Działania zapobiegawcze - zespół działań mających na celu wyeliminowanie negatywnych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją i funkcjonowaniem planowanego przedsięwzięcia.

1.3.4. Monitoring oddziaływań - zbiór analiz i pomiarów, w fazie budowy oraz eksploatacji przedsięwzięcia, określonych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko oraz w decyzji o pozwoleniu na budowę, prowadzonych przez realizującego przedsięwzięcie.

1.3.5. Oddziaływanie na środowisko - każda zmiana w środowisku spowodowana proponowaną działalnością. Zgodnie z art. 3 pkt 11 ustawy Prawo ochrony środowiska rozumie się przez to również oddziaływanie na zdrowie ludzi.

1.3.6. Ocena oddziaływania na środowisko – zgodnie z Ustawą z dnia 3.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przez Ocenę oddziaływania na środowisko rozumie się:

- postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia obejmujące w szczególności:
  - a) weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
  - b) uzyskania wymaganych ustawą opinii i uzgodnień,
  - c) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu
- możliwość oraz sposoby zapobiegania i ograniczania negatywnego oddziaływania na środowisko,
- wymagany zakres monitoringu

Zgodnie z ww ustawą przez ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 - rozumie się ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko ograniczoną do badań oddziaływania przedsięwzięcia na obszary Natura 2000.

1.3.7. Raport o oddziaływaniu na środowisko - dokumentacja przedstawiająca rezultaty prac nad oceną oddziaływania na środowisko przedkładana do wydania decyzji wymagającej przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko.

1.3.8. Zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko - to stopień szczegółowości informacji poszczególnych części raportu o oddziaływaniu na środowisko odpowiadający charakterowi przedsięwzięcia, rodzajom postępowania oraz dokładności posiadanych danych.

1.3.9. Pozostałe określenia podstawowe są zgodne z obowiązującymi, odpowiednimi polskimi przepisami i polskimi normami oraz z definicjami podanymi w ST P-00.00 „Wymagania ogólne” pkt 1.3. i w innych ST.

2. WYMAGANIA DLA PROJEKTOWANEJ INWESTYCJI – NIE DOTYCZY

3. MATERIAŁY WYJŚCIOWE, POMIARY, BADANIA, OBLICZENIA I EKSPERTYZY

Materiały wyjściowe do projektowania

Ogólne wymagania dotyczące materiałów wyjściowych do projektowania znajdują się w ST P-00.00 „Wymagania ogólne” pkt 3.1.

Materiały archiwalne i warunki

Ogólne wymagania dotyczące materiałów archiwalnych i warunków przedstawiono w ST P-00.00 „Wymagania ogólne” pkt 3.2.

Pomiary, badania, obliczenia i ekspertyzy (w przypadku potrzeby)

Ogólne wymagania dotyczące pomiarów, badań, analiz i prognoz, obliczeń i ekspertyz przedstawiono w ST P-00.00 „Wymagania ogólne” pkt 3.3.

Przy realizacji zamówienia Wykonawca będzie stosował metody pomiarów badań oraz sprzęt i oprogramowanie komputerowe odpowiadające charakterowi przedsięwzięcia, rodzajowi postępowania administracyjnego i dokładności uzyskanych danych.

Wszystkie pomiary powinny być wykonane zgodnie z metodykami referencyjnymi, określonymi w rozporządzeniach oraz Polskich Normach. W przypadku, gdy dane takie nie są dostępne, należy wykonać dodatkowe obserwacje lub pomiary umożliwiające rzetelną ocenę.

4. WYKONANIE OPRACOWAŃ PROJEKTOWYCH

Poniżej przedstawione są wymagania, które należy uwzględnić przy wykonywaniu opracowań projektowych. Inne wymagania dotyczące wykonania opracowań projektowych przedstawiono w ST P-00.00 „Wymagania ogólne” pkt 4.

4.1 Szczegółowość opracowań projektowych

Ogólne wymagania oraz definicje dotyczące szczegółowości opracowań projektowych podano w ST P-00.00 „Wymagania ogólne” pkt 4.1.2.

Raport o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia drogowego na środowisko ma być opracowaniem projektowym o charakterze szczegółowym. Wszystkie elementy opracowań projektowych mają być określone w sposób ostateczny.

4.2 Wymagania dla kolejności wykonywania elementów opracowań projektowych

Realizacja opracowania projektowego objętego niniejszą ST powinna się odbywać w następujących etapach:

1. Analiza materiałów wyjściowych, materiałów archiwalnych, informacji i danych uzyskanych we własnym zakresie oraz odpowiednich opracowań projektowych.
2. Analiza decyzji wydanych dla przedsięwzięcia objętego zamiennym raportem.
3. Wykonanie pomiarów, badań, analiz i prognoz oraz obliczeń i ekspertyz (w przypadku potrzeby).
4. Wykonanie opracowań projektowych.
5. Przekazanie opracowań projektowych wraz z innymi opracowaniami do Zamawiającego do sprawdzenia i uzupełnienia ich w przypadku zastrzeżeń Zamawiającego.
6. Przekazanie opracowań przez Zamawiającego do uzgodnienia przez Departament Środowiska GDDKiA w Warszawie.
7. Uzupełnienie opracowań projektowych w dostosowaniu do uwag Departamentu Środowiska.
8. Przekazanie opracowań ostatecznie uzupełnionych Zamawiającemu do sprawdzenia i odbioru.
9. Dokonywanie uzupełnień i poprawek wykonywanych opracowań na etapie procedury wydawania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji / pozwoleniu na budowę.

4.3 Szata graficzna

Ogólne wymagania dotyczące szaty graficznej opisów, obliczeń, rysunków i oprawy opracowań projektowych przedstawiono w ST P-00.00 „Wymagania ogólne” pkt 4.4.

4.4 Szczegółowe wymagania dla opracowań projektowych

Poniżej przedstawiono wymagania dla opracowań projektowych objętych niniejszą Specyfikacją techniczną.

4.4.1 Raport o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia drogowego na środowisko

Raport sporządzany w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko, powinien być wykonany w zakresie określonym w art. 67 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wymaganiami określonymi w p. 1.1. niniejszej ST oraz w zakresie umożliwiającym uzyskanie zezwoleń na realizację / pozwolenia na budowę, zadań objętych przedmiotem zamówienia.

4.4.1.1 Założenia ogólne

a) Zakres ogólny raportu o oddziaływaniu na środowisko wynikający z przepisów prawnych

Raporty o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia wymienionego w p-kcie 1.2. są raportami o oddziaływaniu na środowisko w rozumieniu ustawy [14]. Zlecenie obejmuje opracowanie Raportów w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko, w zakresie określonym w art. 67.

1. Informacje wymagane art. 66 (zakres raportu) ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, powinny być określone ze szczególną dokładnością odpowiednią do posiadanych danych wynikających z projektu budowlanego i innych informacji uzyskanych po wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i innych decyzji, jeżeli były już dla danego przedsięwzięcia wydane.
2. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko sporządzony w ramach oceny oddziaływania na środowisko stanowiący część postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej zgodnie z art. 66 wymienionej ustawy, powinien zawierać:
  - 1) określenie przewidywanego oddziaływania na środowisko analizowanych wariantów, w tym również w wypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, a także możliwości transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
  - 2) opis planowanego przedsięwzięcia drogowego, a w szczególności:
    - a) charakterystykę całego przedsięwzięcia i warunki użytkowania terenu w fazie budowy i eksploatacji lub użytkowania,

- b) główne cechy charakterystyczne procesów produkcyjnych,
  - c) przewidywane rodzaje i ilości zanieczyszczeń wynikające z funkcjonowania planowanego przedsięwzięcia na środowisko,
- 3) opis elementów przyrodniczych środowiska, objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko w tym elementów środowiska objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody;
  - 4) opis istniejącego w sąsiedztwie lub w bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
  - 5) opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia,
  - 6) opis analizowanych wariantów, w tym:
    - a) wariantu proponowanego przez wnioskodawcę oraz racjonalnego wariantu alternatywnego;
    - b) wariantu najkorzystniejszego dla środowiska wraz z uzasadnieniem ich wyboru;
  - 7) uzasadnienie proponowanego przez wnioskodawcę wariantu, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko, w szczególności na:
    - a) ludzi, roślin, zwierzęta, grzyby i siedliska przyrodnicze, wodę i powietrze,
    - b) powierzchnię ziemi, z uwzględnieniem ruchów masowych ziemi, klimat i krajobraz,
    - c) dobra materialne,
    - d) zabytki i krajobraz kulturowy, objęte istniejącą dokumentacją, w szczególności rejestrem lub ewidencją zabytków,
    - g) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a-d,
  - 8) opis metod prognozowania zastosowanych przez wnioskodawcę oraz opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, obejmujący bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio i długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania na środowisko, wynikające z:
    - a) istnienie przedsięwzięcia,
    - b) wykorzystania zasobów środowiska,
    - c) emisji,
  - 9) opis przewidywanych działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
  - 10) dla dróg będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko:
    - a) określenie założeń do:
      - ratowniczych badań zidentyfikowanych zabytków znajdujących się na obszarze planowanego przedsięwzięcia, odkrywanych w trakcie prac budowlanych,
      - programu zabezpieczenia istniejących zabytków przed negatywnym oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia oraz ochrony krajobrazu kulturowego,
    - b) analizę i ocenę możliwych zagrożeń i szkód dla zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie i opiece nad zabytkami, w szczególności zabytków archeologicznych, w sąsiedztwie lub bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia,
  - 11) jeżeli planowane przedsięwzięcie jest związane z użyciem instalacji, porównanie proponowanej technologii z technologią spełniającą wymagania, o których mowa w art. 143 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska,
  - 12) wskazanie, czy dla planowanego przedsięwzięcia jest konieczne ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska, oraz określenie granic takiego obszaru, ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących obiektów budowlanych i sposobów korzystania z nich, nie dotyczy to przedsięwzięć polegających na budowie drogi krajowej,
  - 13) przedstawienie zagadnień w formie graficznej,
  - 14) przedstawienie zagadnień w formie kartograficznej w skali odpowiadającej przedmiotowi i szczegółowości analizowanych w raporcie zagadnień oraz umożliwiającej kompleksowe przedstawienie przeprowadzonych analiz oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
  - 15) analizę możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem,
  - 16) przedstawienie propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji lub użytkowania, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
  - 17) wskazanie trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, jakie napotkano opracowując raport,
  - 18) streszczenie w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie, w odniesieniu do każdego elementu raportu,

- 19) nazwisko osoby lub osób sporządzających raport,
- 20) źródła informacji stanowiące podstawę do sporządzenia raportu,
3. Informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 1 – 16, powinny uwzględniać przewidywane oddziaływania analizowanych wariantów na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
4. W razie stwierdzenia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko, informacje, o których mowa w ust. 1 pkt. 2 – 16, powinny uwzględniać określenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Jeżeli planowane przedsięwzięcie jest związane z użyciem instalacji objętej obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać porównanie proponowanej techniki z najlepszymi dostępnymi technikami.
6. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, sporządzany w ramach oddziaływania przedsięwzięcia na etapach jego realizacji, eksploatacji lub użytkowania oraz likwidacji.

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, sporządzany w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko stanowiącej część postępowania w sprawie wydania decyzji, pozwoleniu na budowę oraz decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej powinien zawierać informacje, takie jak w raporcie do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, z tym że, określone ze szczególnością i dokładnością odpowiednio do posiadanych danych wynikających z projektu budowlanego i innych informacji uzyskanych po wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i innych decyzji, które były już dla danego przedsięwzięcia wydane. Powinien też określać stopień i sposób uwzględnienia wymagań dotyczących ochrony środowiska, zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i innych decyzjach, które były już dla danego przedsięwzięcia wydane oraz analizę zgodności tych decyzji z decyzjami środowiskowymi. Warianty analizowane na wcześniejszym etapie oraz opis dlaczego zrezygnowano z ich realizacji powinny stanowić skróconą informację w tym względzie na potrzeby powtórnego raportu.

Zwraca się uwagę na konieczność uwzględnienia w raportach obszarów Natura 2000, w przypadku kolizji lub bezpośredniego sąsiedztwa inwestycji z obszarami Natura 2000 należy przedstawić wyniki wykonanej terenowej inwentaryzacji gatunków i siedlisk przyrodniczych z załączników Dyrektywy Siedliskowej i Ptasiej w pasie po ok. 500m od osi drogi, rozszerzając ten pas w miejscach, gdzie istnieje możliwość przeniesienia negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na dalsze odległości, oraz ocenę wpływów bezpośrednich oraz pośrednich autostrady na te obszary. W opracowywanym raporcie należy wydzielić odrębny rozdział poświęcony oddziaływaniom skumulowanym, efekty skumulowane powinny być rozpatrywane w zakresie m. In. hałasu, zanieczyszczeń powietrza, oddziaływania na zdolność migracji zwierząt. Zwraca się uwagę na konieczność oceny oddziaływania planowanej autostrady na gatunki chronionych roślin i zwierząt (w szczególności dotyczy to zwierząt chronionych na podstawie art. 12 Dyrektywy Siedliskowej), w szczególności gatunki płazów, ocenę oddziaływania na korytarze migracyjne zwierząt oraz ocenę skuteczności zastosowanych w projekcie rozwiązań minimalizujących negatywne oddziaływanie planowanej inwestycji. Wszystkie analizy w zakresie rozwiązań powinny być wykonane z zastosowaniem programu uwzględniającego numeryczny model terenu np. Sound Plan. Należy również dokonać przeglądu lokalizacji Miejsc Obsługi Podróżnych lub innych obiektów tego typu, tak aby wykluczyć możliwość ich lokalizacji wewnątrz oraz w sąsiedztwie obszarów Natura 2000, bądź na przebiegu korytarzy ekologicznych. Należy zapewnić pełną zgodność z dyrektywą siedliskową i ptasią. Wykonany raport po jego opracowaniu i uzupełnieniu w przypadku zastrzeżeń Zamawiającego, podlega uzgodnieniu przez Departament Środowiska GDDKiA w Warszawie.

W ramach powtórnego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymaga się, aby opracowywany był Plan Działań Środowiskowych (PDS), przedstawiany inwestorowi do zatwierdzenia, jako kompleksowe, wiążące wytyczne dla wykonawców inwestycji, który powinien uwzględniać i opisywać w syntetyczny sposób takie kwestie, jak:

- typowe oddziaływania (emisje do powietrza, hałas, przekształcenia i niwelacje terenu, usuwanie drzew i krzewów, zmiany stosunków wodnych) i sposoby ich eliminowania/ograniczania,
- zidentyfikowane w rejonie inwestycji tereny i populacje szczególnie wrażliwe na te oddziaływania,
- miejsca lokalizacji i sposoby zabezpieczenia elementów zaplecza budowy, które mogą oddziaływać negatywnie na stan środowiska, w tym zwłaszcza:
  - miejsca obsługi sprzętu i pojazdów i sposoby ich zabezpieczenia,
  - miejsca prowadzenia prac pomocniczych (przenośne węzły betoniarskie, wytwórnie mas bitumicznych),
  - miejsca magazynowania materiałów i paliw;
  - obiekty socjalno-sanitarne;
- terminy prowadzenia robót z uwzględnieniem (o ile to konieczne):
  - konieczności zachowania komfortu akustycznego w porze wieczornej i nocnej;
  - okresów lęgowych i zasad ochrony siedlisk;

- okresów migracji
- wymogi w zakresie przywracania środowiska do właściwego stanu po zakończeniu prac konstrukcyjnych (np. niwelacje i/lub kształtowanie nachyleń terenu wokół inwestycji, zadrzewienia, zakrzewienia i implantacje innych roślin, odtworzenie czasowo przesuniętych cieków i zbiorników wodnych itp.) oraz kryteria oceny spełnienia tych wymogów;
- inne istotne aspekty środowiskowe charakterystyczne dla danego przedsięwzięcia i sposoby minimalizacji.

W szczególności w PDS należy wskazać sposoby wypełniania obowiązujących wymogów ochrony środowiska uwzględniając/odnosząc się do informacji, rekomendacji i postanowień dotyczących przedmiotowego przedsięwzięcia oraz/lub składających się na nie zadań, zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dla całego przedsięwzięcia) oraz do ewentualnych dodatkowych wymagań środowiskowych jakie mogą wynikać z ponownego postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, w tym zwłaszcza sposobu realizacji wymagań w zakresie:

- zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym zwłaszcza wymagań ochrony środowiska koniecznych do uwzględnienia w projekcie budowlanym;
- warunków wykorzystywania terenu w fazie realizacji przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich;
- zapobiegania, ograniczania lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów;
- ratowniczych badań zidentyfikowanych zabytków znajdujących się na obszarze planowanego przedsięwzięcia, odkrywanych w trakcie robót budowlanych;
- programu zabezpieczenia istniejących zabytków przed negatywnym oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia oraz ochrony krajobrazu kulturowego;
- niwelowania możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem;
- monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy na otoczenie, w szczególności na klimat akustyczny i parametry jakości środowiska oraz ewentualnie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000 poddanych oddziaływaniu (jeżeli takie oddziaływanie może wystąpić);

Plan Działań Środowiskowych powinien być opracowywany i wstępnie zatwierdzany jako załącznik do raportu oos, powinien stanowić odrębne opracowanie. Należy zapewnić, aby zapisy PDS były w pełni zgodne z postanowieniami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także innych ewentualnych zezwoleń, pozwoleń i koncesji dotyczących danej inwestycji, jeżeli zawierają one postanowienia i wymogi odnoszące się do kwestii ochrony środowiska.

5. KONTROLA JAKOŚCI OPRACOWAŃ PROJEKTOWYCH

Podstawowe zasady kontroli jakości wykonywania opracowań projektowych przedstawiono w ST P-00.00 „Wymagania ogólne” pkt 5.

6. OBMIAR OPRACOWAŃ PROJEKTOWYCH

6.1. Jednostka obmiarowa

Jednostką obmiarową jest kpl. opracowania projektowego wymienionego w pkt. 1 i 2 TOP zawierającego 7 egz. raportu (cena ryczałtowa), natomiast w przypadku dodatkowych egz. raportu wymienionych w pkt. 1a i 2a TOP, jeden egz. tego raportu (cena ryczałtowa).

7. ODBIÓR OPRACOWAŃ PROJEKTOWYCH

Ogólne zasady odbioru opracowania projektowego przedstawiono w ST P-00.00 „Wymagania ogólne” pkt 6. Wykonawca wykona Raport o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia i przekaze Zamawiającemu 7 egz. w wersji papierowej i 1 egz. w zapisie cyfrowym na płycie CD – w terminie wykonania opracowań projektowych wymienionym w Harmonogramie prac projektowych. Wykonany Raport, po pozytywnym zaopiniowaniu przez Zamawiającego, podlega uzgodnieniu przez Zamawiającego – Departament Środowiska GDDKiA.

8. PŁATNOŚCI

8.1 Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności

Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności podano w ST P-00.00 „Wymagania ogólne” pkt 7.

8.2 Cena jednostki obmiarowej

Wynagrodzenie za wykonanie Raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko wymaganego w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko obejmuje:

- analizę materiałów wyjściowych dostarczonych przez Zamawiającego,
- zebranie materiałów archiwalnych i informacji niezbędnych do wykonania zamawianego opracowania,
- wykonanie pomiarów, badań, analiz i prognoz oraz oceny stanu istniejącego terenu i środowiska (inventaryzacji) potrzebnych do wykonania opracowania projektowego,
- wykonanie opisów, obliczeń i rysunków oraz oprawę opracowania projektowego dla potrzeb uzgodnień,
- wykonanie uzupełnień i poprawek wynikłych w procesie wykonywania opracowań projektowych objętych Umową,
- przygotowanie wniosków o zezwoleniu na usunięcie lub/i przeniesienie gatunków priorytetowych, wymaganych do wniosku o zezwolenie na realizację inwestycji,
- udział w: rozprawach administracyjnych, posiedzeniach Komisji OOS, spotkaniach, naradach oraz wykonywanie prezentacji opracowania projektowego i jej przedstawienie na wym. rozprawach, posiedzeniach, spotkaniach i naradach.
- udzielanie wyjaśnień w sprawach dotyczących przedmiotowej dokumentacji (w tym także pisemnych)
- udział w posiedzeniach Rad Projektów w tym w Radach Projektu dot. opracowywanej dokumentacji projektowej przedmiotowego odcinka autostrady.
- przygotowywanie materiałów informacyjnych dla mediów (prasy, radia i telewizji) i udział w programach radiowych i telewizyjnych dotyczących przedsięwzięcia,
- wniesienie poprawek i uzupełnień do raportu wynikających z uwag i zastrzeżeń Zamawiającego protokołów odbioru, Departamentu Środowiska, organów prowadzących postępowanie administracyjne w sprawie wydania zezwolenia na realizację inwestycji,
- opracowanie raportów o jednolitej treści w przypadku gdy wprowadzane były poprawki i uzupełnienia,
- wykonanie i dostarczenie do Zamawiającego kompletnego opracowania projektowego w wymaganej szacie graficznej i w wymaganej ilości egzemplarzy.

8.3 Sposób płatności

Po zatwierdzeniu przez Departament Środowiska GDDKiA i odbiorze przez Zamawiającego Raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia, Wykonawca, na podstawie protokołu zdawczo – odbiorczego częściowego otrzyma wynagrodzenie w wysokości 80% ceny umownej. Pozostałą część wynagrodzenia tj. 20% ceny umownej, Wykonawca otrzyma po wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację lub pozwoleniu na budowę na podstawie podpisanego końcowego protokołu zdawczo - odbiorczego przedmiotu zamówienia.

9 PRZEPISY ZWIĄZANE

9.1 Przepisy prawne i normy

[1] Ustawa z dnia 07.07.1994r. **prawo budowlane**. (j.t. Dz.U. z 2006r. Nr156, poz. 1118).

[2] Ustawa z dnia 27.04.2001r. **prawo ochrony środowiska** (Dz.U.2006r. Nr 129 poz.902 z późniejszymi zmianami.)

[2a] Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. **o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw** (Dz. U. Nr 100 poz. 1085, ze zm.);

[2b] Ustawa z dnia 18 maja 2005 r. **o zmianie ustawy — Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw** (Dz.U. 2005 Nr 113, poz. 954).

[2.1] rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz.U. 2004 Nr 257, poz. 2573 ze zm.),

[2.2] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 maja 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz.U. 2005 Nr 92 poz. 769);

[2.3] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2007 Nr 120, poz. 826);

- [2.4] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 stycznia 2002 r. w sprawie wartości progowych poziomów hałasu (Dz. U. Nr 8 poz. 81);
- [2.5] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. 2006, Nr 137 poz. 984);
- [2.6] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji (Dz. U. Nr 87 poz. 796);
- [2.7] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 87 poz. 798);
- [2.8] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2003 Nr 1 poz. 12);
- [2.9] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. 2002 Nr 165 poz. 1359);
- [2.10] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem, portem (Dz. U. 2003 Nr 35 poz. 308);
- [2.11] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 stycznia 2003 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, lotnisk oraz portów, które powinny być przekazywane właściwym organom ochrony środowiska, oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz. U. 2003 Nr 18 poz. 164);
- [2.12] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2007r. w sprawie wzoru publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie (Dz. U. 2007 Nr 120 poz. 827);
- [3] Ustawa z dnia 18.07.2001 **prawo wodne** (Dz.U.2005, Nr 239, poz.2019)
- [4] Ustawa z dnia 04.02.1994 **prawo geologiczne i górnicze** (j.t. Dz.U. 2005, Nr 228, poz 1947)
- [5] Ustawa z dnia 10.04.2003 **o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych** (Dz.U.2006r. Nr 220, poz.1601)
- [6] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. **o ochronie przyrody** (Dz.U. Nr 92, póź. 880 oraz z 2005r. Nr. 113, poz.954).
- [6.1] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, póź. 2313);
- [6.2] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Dz. U. Nr 94 póź. 795);
- [6.3] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (Dz. U. Nr 92, póź. 1029);
- [6.4] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, póź. 1764);
- [6.5] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. Nr 220, póź. 2237);
- [6.6] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, póź. 1765);
- [7] Ustawa z dnia 28 września 1991 r. **o lasach** (Dz.U. z 2005 r. Nr 45, póź. 435).
- [8] Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. **o ochronie gruntów rolnych i leśnych** (Dz.U. z 2004r. Nr 121, póź.1266).
- [9] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. **o odpadach** (Dz. U. Nr 62, póź. 628 ze zm.);
- [9.1] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112, póź. 1206)
- [9.2] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 maja 2004 r. w sprawie warunków, w których uznaje się, że odpady są niebezpieczne (Dz. U. Nr 128, póź. 1347)
- [10] Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. **o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami** (Dz. U. Nr 162, póź. 1568);
- [10.1] Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych.(Dz.U. 2004r. Nr 150, poz.1579)
- [11] Ustawa z dnia 4 maja 2006r. - **o państwowej inspekcji sanitarnej** (j.t. Dz.U. z 2006r. Nr 122, poz. 851).

- [12] Ustawa z dnia 28 lipca 2005r. - o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej, oraz gminach uzdrowiskowych (Dz.U. 2005, Nr 167, poz. 1399).
- [13] Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 19, póź. 115).
[13.1] rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz.U. Nr 128, poz. 1334).
- [14] Ustawa z dnia 3.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227)

Specyfikacje techniczne:

Opracował :

Sprawdził :

Naczelnik Wydziału Dokumentacji

.....

.....

.....

Akceptuję:

Rzeszów dnia: .....2010 r.

.....

